

Nr 17

Utrikesutskottets betänkande i anledning av motion om uppsägning av avtalen med EEC och CECA.

Motionen

I motionen 1973:1105 av herr Hermansson m. fl. (vpk) föreslås att riksdagen i skrivelse till regeringen begär att denna säger upp avtalen med EEC och CECA och att den inleder förhandlingar om ett avtal som endast omfattar handelsfrågor.

Motionärerna gör gällande att avtalens resultat kan bli en på litet sikt förvärrad arbetslöshetssituation i en ökad kapitalkoncentrations spår. Avtalen gäller inte bara handel. De omfattar restriktioner mot regionalpolitiska stödåtgärder. Den svenska utrikeshandeln kommer att ytterligare bindas till Västeuropa. Motionärerna betraktar avtalen som ett första steg in i EEC och CECA. De betecknar EEC som monopolens gemenskap, tillkommet för att ge monopolen ekonomiska och politiska fördelar. Avtalen gynnar ensidigt den svenska storfinansen, anser motionärerna.

Utskottet

Argument liknande dem som framförs i motionen 1105 har av riksdagen granskats i samband med behandlingen av propositionen 1972:135 angående avtal med de europeiska gemenskaperna m. m. I det av riksdagen godkända betänkandet UU 1972:20 framhålls bl. a. följande:

De överenskommelser som Sverige träffat med de europeiska gemenskaperna och som nu av Kungl. Maj:t förelagts riksdagen för godkännande utgör frihandelsavtal av samma karaktär som EFTA-konventionen. Inga bestämmelser i överenskommelserna leder till att beslutanderätt som tillkommer de svenska statsmakterna eller svenska myndigheter överlåtes på gemenskapernas organ. Varje beslut om en utvidgning av samarbetet mellan Sverige och gemenskaperna måste enligt avtalen (art. 32 resp. art. 29) godkännas i vederbörlig konstitutionell ordning.

De avtal som ingåtts mellan Sverige och gemenskaperna uppfyller de grundläggande krav som vi måste ställa på vårt ekonomiska samarbete med andra länder. De innehåller inga bindningar som begränsar våra möjligheter att bedriva en självständig utrikespolitik och att bevara vår neutralitet.

Genom överenskommelserna får svensk exportindustri efter en övergångstid på i allmänhet fem år tillträde till en tullfri marknad om 300 milj. invånare som omfattar i det närmaste hela Västeuropa.

Därigenom skapas förbättrade förutsättningar för den svenska industris tillväxt och effektivisering, med de positiva verkningar detta kan få på sysselsättning och inkomstutveckling.

.....

Överenskommelsen med gemenskapen innehåller bl. a. bestämmelser i fråga om offentliga stödåtgärder. Bestämmelserna kommer, enligt en förklaring från gemenskapens sida, för dess del att tolkas i enlighet med motsvarande bestämmelser i Rom-fördraget. Det bör dock understrykas att den tolkning som EEC* kommit fram till inte är bindande för Sverige.

Vad angår dessa bestämmelsers inverkan på Sveriges möjligheter att fullfölja en aktiv regionalpolitik noterar utskottet departementschefens uttalande att de principer som gäller på detta område inom gemenskapen i stort sett överensstämmer med vad som tillämpas i Sverige. Målen och medlen för den svenska regionalpolitiken står inte i strid med vad som gäller inom gemenskapen. Risken för konflikter i detta avseende bedöms därför som liten. Avtalet utgör enligt departementschefens mening inte något hinder för en fortsatt aktiv regionalpolitik av det slag som bedrivs i Sverige. Den svenska regeringen och riksdagen kommer liksom hittills att bestämna formerna för och innehållet i den svenska regionalpolitiken. Skulle endera parten trots allt i framtiden komma att anse att en viss åtgärd strider mot avtalet och tvist sålunda uppstå om avtalets tillämpning, kan det i sista hand bli fråga om att den andra parten vidtar handelspolitiska åtgärder för att återställa konkurrensläget. Ingendera parten kan tvinga den andra parten att avstå från att vidta en stödåtgärd.

Utskottet noterar att riktigheten av de uttalanden som riksdagen sålunda gjort har bestyrkts av erfarenheterna hittills av de avtal som Sverige ingått med de europeiska gemenskaperna.

Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionen 1973:1105.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:1105.

Stockholm den 23 oktober 1973

På utrikesutskottets vägnar

ARNE GEIJER

Närvarande: herrar Arne Geijer i Stockholm (s), Dahlén (fp), Bengtson i Jönköping (c), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Bohman (m), Adamsson (s), Antonsson (c), Johansson i Jönköping (s), Wirmark (fp), Palm (s), Göransson (s), Hugosson (s), fru Nilsson i Kristianstad (c) och herr Hernelius (m).

* Numera användes som bekant förkortningen EG.